

PACD 11/2026

PROIECT

HOTĂRÂRE

privind adoptarea opiniei referitoare la Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor – Busola pentru cultura Europei COM(2025) 785

În temeiul prevederilor art. 67 și ale art. 148 din Constituția României, republicată, ale Legii nr. 373/2013 privind cooperarea dintre Parlament și Guvern în domeniul afacerilor europene și ale art. 165 - 190 din Regulamentul Camerei Deputaților, aprobat prin Hotărârea Camerei Deputaților nr. 8/1994, republicat, cu modificările ulterioare,

Camera Deputaților adoptă prezenta hotărâre.

Articol unic. – Luând în considerare opinia nr. 7c-21/154, adoptată de Comisia pentru afaceri europene în ședința din 24 februarie 2026, Camera Deputaților:

1. subliniază că sectoarele și industriile culturale și creative generează aproximativ 199 miliarde euro valoare adăugată anual și asigură peste 7,9 milioane de locuri de muncă în Uniunea Europeană, reprezentând un pilon important al competitivității și inovării europene;

2. susține direcțiile de acțiune ale Busolei pentru cultură menite să mobilizeze investițiile și recomandă corelarea acestora cu politicile industriale, digitale și de coeziune ale Uniunii Europene, pentru valorificarea potențialului economic al sectoarelor culturale și creative;

3. subliniază importanța deosebită a apărării libertății artistice, libertății de exprimare și libertății mass-media, precum și a promovării și protejării diversității culturale și patrimoniului cultural și lingvistic din Europa; sprijină asumarea unui angajament ferm pentru protejarea libertății artistice, diversității culturale, incluziunii și participării culturale;

4. subliniază statutul culturii ca bun public esențial, cu valoare intrinsecă, societală, civică și economică și rol strategic în consolidarea democrației și coeziunii europene;

5. salută accentul pus pe cooperarea interinstituțională și intenția integrării culturii în politicile transversale ale Uniunii și consolidării recunoașterii culturii ca resursă strategică pentru coeziune, inovație și dezvoltare durabilă;

6. reafirmă susținerea pentru consolidarea politicilor europene din domeniile culturii și educației, în scopul identificării unor noi modalități de cooperare care să ofere tinerilor competențe lingvistice și digitale, necesare îndeosebi pe piața forței de muncă; recomandă continuarea promovării artelor, culturii și gândirii creative în educația și formarea formală și non-formală, la toate nivelurile, precum și în învățarea pe tot parcursul vieții; evidențiază că obiectivul de a cunoaște bine două limbi, în afara limbii materne, care să privească toți tinerii absolvenți ai ciclului de învățământ secundar superior, continuă să își păstreze relevanța, și consideră că el poate fi atins inclusiv prin mobilitate și prin punerea la dispoziția elevilor a resurselor culturale;

7. salută intenția de abordare a declinului lecturii, îndeosebi în rândul tinerilor, și cere intensificarea schimbului de bune practici între statele membre în legătură cu inițiative relevante;

8. propune un cadru voluntar pentru recunoașterea reciprocă a abonamentelor culturale și de patrimoniu cultural pentru tineri, emise la nivel național;

9. încurajează dezvoltarea unei componente dedicate educației culturale și mobilității în cadrul programelor existente ale Uniunii, inclusiv Erasmus+, pentru sprijinirea competențelor creative și digitale ale tinerilor;

10. susține încurajarea proiectelor de educație artistică și culturală, care să dispună de resurse suficiente; propune organizarea unor schimburi de experiență între statele membre cu privire la modalitățile de îmbunătățire a accesului, îndeosebi pentru tineri, la programe și activități culturale;

11. sprijină sporirea cooperării și a creării de conținut în sectoarele culturale și creative, la nivelul Uniunii, prin sprijin vizibil, incluziv și durabil, în care creativitatea și diversitatea culturală să aibă rol central; susține măsuri de consolidare a vizibilității operelor europene de către furnizorii de servicii mass-media audiovizuale la cerere;

12. sprijină inițiativa unei Carte a artiștilor din Uniune, ca parte a eforturilor de ameliorare a statutului, condițiilor de muncă și protecției sociale pentru artiștii și profesioniștii din domeniile cultural și creativ în statele membre;

13. recomandă explorarea posibilităților pe care digitalizarea le poate atrage pentru difuzarea cât mai amplă a bunurilor culturale în societate; solicită monitorizarea efectelor pe care evoluțiile tehnologice, îndeosebi cele privind inteligența artificială, le au asupra sectoarelor culturale și creative din statele membre;

14. propune inițierea unui dialog structurat al Uniunii care să includă mecanisme diverse de implicare și consultare a reprezentanților sectorului cultural și ai societății civile, dar și de implicare reală a acestora în implementarea Busolei pentru cultura Europei;

15. solicită monitorizarea efectelor evoluțiilor tehnologice, îndeosebi ale inteligenței artificiale, asupra sectoarelor culturale și creative și încurajează elaborarea unor orientări europene privind protecția drepturilor de autor și remunerarea echitabilă a creatorilor în contextul utilizării inteligenței artificiale generative;

16. cere ca Strategia privind inteligența artificială să fie mai fermă în protejarea creatorilor și creațiilor originale și să se asigure o negociere echitabilă între interesele companiilor de tehnologie în domeniul inteligenței artificiale și interesele sectorului cultural și ale publicului larg, în coordonare cu viitoarea revizuire a Directivei privind proprietatea intelectuală;

17. subliniază rolul institutelor culturale naționale în promovarea relațiilor culturale internaționale ale Uniunii; recomandă evaluarea eficacității Strategiei privind relațiile culturale internaționale, în contextul anunțului actualizării sale; susține intensificarea dialogului intercultural și constituirea de parteneriate la nivel internațional, îndeosebi cu țările candidate și cu cele din vecinătate;

18. subliniază importanța integrării dimensiunii culturale în politica de extindere și vecinătate a Uniunii Europene, inclusiv prin proiecte culturale comune cu statele candidate și partenere din vecinătatea estică;

19. sprijină participarea țărilor candidate la programul „Europa creativă”; ia notă cu satisfacție că, începând cu 2026, Republica Moldova a devenit parte a acestui program;

20. subliniază necesitatea unor instrumente dedicate dezvoltării industriilor culturale și creative în Europa Centrală și de Est, pentru reducerea decalajelor regionale;

21. salută creșterea alocării bugetare pentru componenta dedicată culturii, prin programul AgoraEU, în următorul cadru financiar multianual al Uniunii, și cere păstrarea unui sprijin puternic și distinct pentru ecosistemul cultural european în programul amintit; regretă absența unui cluster dedicat culturii, în mod specific sprijinirii cercetării în sectoarele culturale și creative, inclusiv privind patrimoniul cultural al Uniunii, în viitorul program-cadru pentru cercetare și inovare Orizont Europa pentru perioada 2028-2034; recomandă reintegrarea în programul Orizont Europa a secțiunii dedicate culturii și o mai bună recunoaștere a cercetării artistice ca dimensiune legitimă a cercetării;

22. salută anunțul publicării periodice a unui raport privind starea culturii în Uniune, care se poate constitui într-un instrument valoros de identificare a obstacolelor și perspectivelor existente în domeniu,

și propune includerea în raportul arătat a unor capitole dedicate stării culturii în fiecare stat membru și o analiză agregată la nivel european; susține instituirea unei platforme a Uniunii pentru date culturale, ca sursă comună de date relevante și bune practici pentru sectoarele culturale și creative;

23. propune ca viitorul cadru al programului „Capitalele europene ale culturii” (CEaC), ulterior anului 2033, să includă măsuri de încurajare și sprijin pentru programele de „Moștenire CEaC” ale tuturor orașelor participante în competiția europeană, câștigătoare sau nu, pentru a asigura o moștenire durabilă și un impact crescut ale programului.

Această hotărâre a fost adoptată de către Camera Deputaților în ședința din _____, cu respectarea prevederilor art. 76 alin. (2) din Constituția României, republicată.

**PREȘEDINTELE
CAMEREI DEPUTAȚILOR**

SORIN-MIHAI GRINDEANU

București,
Nr.